

Čitateljem v pouk in zabavo.

Najstarejša Jezusova podoba.

Najstarejšo — pravo Jezusovo sliko je pustil rimski cesar Tiberij (14 do 37 po Kr. r.) vrezati v dragoceni kamen smaragd. Ta je bil nekoč last carigradske cesarske zakladnice in je prišel leta 1453 v turške roke. Sultan Bajazit II. ga je podaril s kopjem, s katerim je bilo prebodeno Jezusovo srce na križu, papežu Inocenciju VIII. za odkupnino svojega brata, katerega je ujela krščanska vojska pri otoku Rodu. Z v kamen urezano sliko se ujema podoba, ki je opisana v pismu P. Lentula, prokonzula (cesarjevega namestnika) v Judeji, katerega je ta pisal rimskemu cesarju Tiberiju in se glasi:

»Cesarju Tiberiju pozdrav! Veličanstvo, tukaj odgovor, ki ga želiš. V teh krajih se je pojavil neki človek, obdarjen z izredno močjo, imenujejo ga »veliki prerok«. Njegovi učenci ga imenujejo »sin božji«. Ime mu je Jezus. Zares, o cesar, čudežne stvari se slišijo vsaki dan o tem Kristusu: namreč, da obuja mrtve, ozdravlja vse bolezni, preseneča ves Jeruzalem s svojim izrednim naukom. Njegovo obličje je veličastno, obraz mu kar žari in je poln milobe. Tisti, ki ga ljubijo, ga ljubijo in se ga obenem tudi boje. Pravijo, da ima njegovo, kakor vrtnica rumeno in s po sredi razdeljeno brado obraslo lice lepoto, ki se ne more z ničemer primerjati in ga radi sijaja nihče ne more dolgo gledati. S potezami obraza, s plavimi očmi in s kostanjevimi lasi je podoban svoji materi, ki je najlepši pojav, ki se je sploh kdaj videl v teh krajih. V njegovih jedernatih, dostojanstvenih in neoporekljivih besedah se izraža najčistejša krepost in modrost, ki je mnogo večja kot modrost največjih modrijanov. Kadar prigovarja in kara, je strašen, kadar uči in vzpodbuja, je blag, ljubezniv in prikljnljiv. Hodi bos in gologlav. Mnogi se mu smejiijo, ko ga gledajo od daleč, ko pa so z njim, drhtijo in strmiijo. Nikoli ga nihče ni videl, da bi se smejal, toda mnogi so ga videli, da se je jokaj. Vsi tisti, ki so občevali z njim, pravijo, da so pri tem sprejeli mnogo dobrot in zdravja. Vendar so mu nadležni hudobneži, ki pravijo, da trdi, da so kralj in podaniki pred Bogom enaki. Zapo-vej mi v tej zadevi in hitro ti bo ustrezno. Zdrav ostani. P. Lentul.«

*

Največja sveča.

Veliko zahvalnih in spokornih procesij se vrši po katoliških krajih, ki so največkrat izpolnitev več stoletij starih zaobljub. Posebno zvesto izpolnjenje zaobljubo svojih prednikov kmetje. Izreden prizor se nudi vsako leto na binkoštno nedeljo gledalcem na Bogenbergu pri Straubingu na Bavarskem. Že 900 let obstoja navada, da prinesejo krepki fanti 13 m dolgo svečo vsako binkoštno nedeljo iz 70 km oddaljene vasi Holzkirchen na strmi Bo-

genberg. Pred 900 leti so namreč našli predniki pri Mariji na Bogenbergu pomoč zoper strašno morilko kugo. Časti za prenos nekaj centov težke sveče postanejo vsako leto deležni najbolj močni fantje. Ogromno svečo lahko nese vsak posameznik le nekaj metrov in jo odda nato naslednjemu. Na ta način se menjavajo nosači. Samo eden sme nesti, ostali pa tvorijo krog nosača krog, da priskočijo na pomoč orjaški sveči, če bi zašla iz ravnotežja. Prenos sveče se vrši med slovesno procesijo, katere se udeleži na tisoče kmetov. Omenjeni praznik se zbere tudi na tisoče radovednežev od blizu in daleč, da si ogledajo navado prenosa največje sveče.

*

Aniviardi.

V švicarskem kantonu Wallis živi čudno ljudstvo: Aniviardi. Po ustnem izročilu bi naj bili potomci divjih Hunov, onega plemena, ki je povzročilo z vpadom v Evropo leta 375 po Kr. r. preseljevanje narodov. Aniviardov je danes še 2000. Aniviardski kmet posedajo deset na kole postavljenih bivališč. Vsako od teh bivališč je zgrajeno po hunskem načinu v raznih višinskih legah. Večkrat na leto naložijo Aniviardi svoje imetje na vozičke. Po 3 moške izžrebajo in ti ostanejo doma, da čuvajo naselbino. V narodu Aniviardov tiči nagon potovanja. Preživljajo se z vinogradništvom in poljedelstvom. Celotna naselbina je skupna last in jo tudi obdelujejo z združenimi močmi. Od izkupička prejme vsak svoj delež po delu ter potrebi. Vino in žito sta pones Aniviardov. Vsako leto izvolijo vinogradnega oskrbnika. Ta razdeli posamezne delovne okraje in preiskuje ukleteno vino. Aniviardi pustijo vino po 20 do 30 let v kletih. Posedajo pa celo po 60 let stara vina. Nad vinogradnim oskrbnikom, ki predstavlja važno osebnost, je plemenski starešina. V skupnem činu z vinarskim oskrbnikom je še poštar.

Aniviardi imajo v kantonu svojo posebno občino, kateri načeljuje od naroda na gotovo dobo izvoljeni starešina.

*

Najnovejša pridobitev brezžičnega prenosa.

Znameniti iznajditelj Nikola Tesla že dela dolgo na prenosu električne moči po brezžični poti. Svoje poskuse hoče izpopolniti na ta način, da bode spravljal v premikanje brezžično iz električne centrale železnico. Sedaj dela za javnost še prikrite poskuse na železniški progi, ki je v območju Niagara-vodopada ter dolga 60 km. Na to razdaljo bo v kratkem obratoval vlak, ki bo dobival za pogon električno silo brezžičnim putem iz centrale. Amerikanski znanstveni krogi zasledujejo Teslove poskušne vožnje z največjim zanimanjem.

Najboljša podzemeljska železnica.

Ruski inženjerji so prejeli nalog, da zgradijo pod Moskvo podzemeljsko železnico. Da izvršijo to nalogo, so obiskali vsa vele mesta po Evropi in Ameriki, ki posedajo podzemeljske prometne zveze. Po teh ogledih so napravili za Moskvo načrt, ki predstavlja za potnike tehnično popolnost ter izredne udobnosti.

Celotno železniško omrežje pod zemljo bo obsegalo 80 km. Prva linija, ki jo že gradijo, pelje pod najvažnejšimi prometnimi cestami. Izkopavati so začeli zemljo leta 1932 in prvi del te železnice bo predan prometu letos dne 7. novembra. V tem oddelu, ki je dolg 12 km, so dela močno napredovala. Začetkom leta je bilo zaposlenih 50 tisoč delavcev in to število se je dvignilo 1. aprila že na 65.000. Povsem gotova sta od te linije 2 km in za nadaljnjih 5 km so izgotovljeni predori.

Pri gradnji prvega dela so zadeli na izredne težkoče, ker jim je udirala na raznih koncih voda. Prebivalci Moskve zasledujejo z napeto pažnjo dela in so uverjeni, da bodo gotova v naprej določenem času. Vlada je določila za gradnjo v letu 1934 350 milijonov rubljev. Sovjeti znajo Moskovčane zanimati za podzemeljsko železnico, o kateri je rekel Kaganovič, Stalinova desna roka: »Cela Moskva dela na podzemeljski železnici.« Udeležba na gradnji je tako velika, da se javlja ob sobotah popoldne na tisoče prostovoljnih delavcev.

Postaje moskovske podzemeljske železnice bodo po 165 m narazen. Vsak vlak bo imel 8 vagonov, v katerih bo imelo prostora in sicer v vsakem vlaku po 200 oseb. Ko bo promet na višku, bo vozil vsako minuto en vlak; na ta način bo omogočeno, da bo odpremila ena postaja tekom ene ure 120.000 ljudi. Skraja bodo obratovali vsi vlaki z isto brzino. Pozneje bodo vpeljali po vzgledu Njujorka posebne linije z ekspresnimi vlaki.

Vagoni in motorji za pogon bodo ruski izdelek. Na to dejstvo polagajo Rusi posebno važnost, čeravno ne prikrivajo, da bodo v tvornicah za obrat podzemeljske železnice zaposleni angleški in ameriški inženjerji.

Pri moskovski podzemeljski železnici se bodo ognili vsem nedostatkem, katere so opazovali skozi leta po drugih vele mestih in bi naj bila podzemeljska železnica v Moskvi pravo tehnično čudo.

Leta 1917 je imela Moskva 1.700.000 prebivalcev. Omenjeno število se je dvignilo leta 1933 na 3.600.000. Radi tolikega porasta prebivalstva so se pojavile težkoče glede vsakdanje nadzemeljske vožnje delavstva, uradnikov in uslužbencev po Moskvi na delo. Namen nove podzemeljske železnice je: razbremenitev dosedanjega osebnega prometa.

*